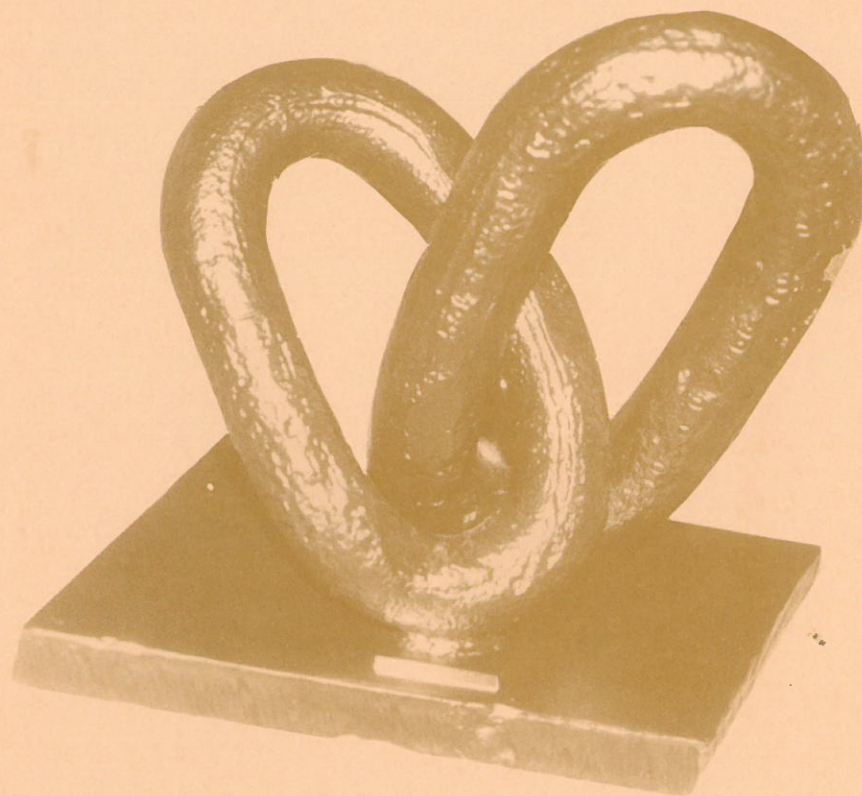

STIDSHOLT UNGDOMSSKOLE

1991

Stidsholt Ungdomsskoles Årsskrift

1991

Udgivet af
Stidsholt Ungdomsskole
og
Ungdomsskolens Elevforening

Forsiden på årsskriftet er et relief, der blev skænket af smedemester Erik Arentsen i Ørtoft til 100 års jubilæet. Han har selv udført det, og det står ved indgangen til hallen.

Bagsiden: Vores velkendte digetrold, der i en del år har ligget i forhallen, omtalt i årsskriftet 1988 s. 36. Den er udført af Poul Erland, senere tegnet af A. Truelsen.

Vi synes, de to kunstværker er både smukke og festlige. Derfor har vi valgt dem til at smykke årsskriftet.

Tak til alle, der har skrevet i årsskriftet.

REDAKTIONEN

Indholdsfortegnelse

Nornegæst	<i>Poul Engberg</i>
Til lykke med de 60 år	<i>Jeppe Buhrkall</i>
Lidt om livet	<i>Gruk – Piet Hein</i>
Skolen i dag	<i>Bent Østergaard</i>
Erindringer fra Stidsholt Friskole	<i>Evald Jensen</i>
Årets gang	<i>Christa Grauslund</i>
Det kan ikke ske igen	<i>Ellen Brodersen</i>
Glimt fra en idrætsdag	
Sport i billeder	
Meddelelser	
Elevfortegnelse	
Regnskab	

Nornegæst

I oldtidens Danmark fødtes der en dreng, der blev kaldt Gæst. Det betød det samme som menneske, for mennesket er jo kun en gæst på jorden. Da han fødtes, kom Nornerne som sædvanlig og lagde hans livstråd, samtidig med at de tændte det vokslys, der skulle brænde, så længe barnet levede. Og moderen pustede som alle gode mødre lyset ud og gemte det godt i sin kærligheds omsorg. Gæst fik derfor en god og tryk barndom.

Men en dag kom han så og krævede sit lys udleveret, nu ville han selv overtage ansvaret for det. Ungdomstiden var inde. Og efter mange indvendinger og formaninger fra forældrene fik han sit lys i hånden. Gæst forstod, at det gjaldt livet at passe godt på lyset, og da han havde digtere vner, og ville leve som vandrende skjald, gemte han lyset sikkert i bunden af sin harpe. Ingen kan jo heller være en god digter, dersom ikke livets og dødens lys er gemt i hans harpe.

I oldtidens Norden vandrede skjaldene rundt mellem kongsgårde og høvdingegårde i alle de nordiske lande og blev altid vel modtaget, når de fremsagde et hyldestdigt til kongen eller høvdingen. Ofte fik de rige gaver for det, og de fik i hvert fald lov til at

bo og færdes på gården i nogen tid. De bragte jo også nyheder med sig fra de andre lande, som man gerne hørte på. Sproget var iøvrigt det samme og blev i hvert fald forstået over hele Norden. Det kaldtes »den danske tunge«.

Sådan levede Gæst i mange år som vandrende og hæderkronet skjald i Norden, og omhyggelig som han var med at vogte det lys, han bar i harpen, blev han ældgammel. De kaldte ham Nornegæst, for nu kunne han ikke alene digte og fortælle nyheder, hvor han kom frem, han kunne også fortælle om gamle dage, om de store helte, han havde mødt, og deres lyssende bedrifter. I Grundtvigs digt om ham hedder det:

*Du kendte dem jo alle,
som strålet har i Nord,
med helte og med skjalde
du skifted gammens ord.*

Alle så op til den gamle skjald, men i hans eget sind gnavede der en orm. Han følte, at han snød livet, fordi han med sit lys i bunden af harpen prøvede at snyde døden. Især følte han det, når han fortalte om fortidens store helte. De havde jo sat livet ind for ære, ret og frihed og var faldet i kampen. De havde

således fulgt en ubønhørlig lov i tilværelsen om, at kun den, der sætter livet ind og vover at se døden i øjnene, kan vinde det. Men selv var han jo bare tilskuer, en udenforstående betragter af den stolte heltehistorie, han fortalte og digtede om. Han vovede ikke selv sit liv, men nøjedes med at fortælle om andre, der havde gjort det og havde måttet bøde derfor. Han var en god fortæller om historien, men tog ikke selv del i den og fik derfor heller ikke selv en livshistorie.

Han var bange for at dø, derfor reserverede han livet for sig selv. Men han vidste godt inderst inde, at han forbrød sig mod en hellig lov om, at vil du vinde livet, må du være rede til at ofre det.

En dag kom han til en norsk kongsgård. Kongen hed Olav Tryggvason, og Nornegæst fremsagde et fint hyldestdigt til ham. Da han siden færdedes på gården, opdagede han, at man dér hyltede en ny gud i stedet for Odin, Thor og de andre guder, han kendte. De kaldte deres nye gud »Hvide Krist«. Efterhånden som han hørte om ham, forstod han, at den nye gud måtte være den største helt, der nogensinde havde levet på jorden. For vel havde han, ligesom alle de helte, han kendte og selv havde fortalt om, sat livet ind på og var død i kampen, så også hans lys var brændt ned. Men til forskel

fra andre helte, han kendte, var »Hvide Krist« nede i dødsriget gået i kamp mod selve døden og havde sejret over den, så han kunne stå op af graven påskemorgen. Magen til bedrift havde Nornegæst aldrig hørt om.

Som bekendt var det med den samme beundring for helten Kristus, vore nordiske forfædre mødte og modtog kristendommen. De tog imod ham som sejrherren over døden, hvad de ældste krucifikser i vore gamle romanske kirker vidner om. På dem knejser han med guldkrone på hovedet, og ofte skyder der grønne skud frem på kors træet, der ved hans bedrift er forvandlet fra et dødstræ til et livstræ.

Denne oplevelse fik afgørende betydning for Nornegæst. Han fandt den sejr over døden, som han savnede. Han gik derfor inden længe op til kong Olav og spurgte, om Kristi sejr over døden også kom alle hans mænd til gode. Det bekræftede kongen, og da Nornegæst så spurgte, hvordan han kunne blive en af Kristi mænd, fik han det svar, at det blev han ved at blive døbt.

Nornegæst bad da om dåb, og snart blev den ældgamle mand døbt i kongens kirke af biskoppen selv. Bagefter blev der efter god skik holdt et dåbsgilde med rigelig mad og drikke. Og alle var glade og tog godt for sig af både vådt

og tørt. Nornegæst sad på hæderspladsen med kongen på sin højre og biskoppen på sin venstre side, og da alle havde fået nok, rejste han sig, greb sin harpe og fremsagde et digt, som er os ukendt, men som har været det største og bedste, han nogensinde har lavet.

Derpå åbnede han sin harpe, tog livslyset frem, tændte det ved arneilden og satte det midt på bordet, så det kunne lyse og varme for alle, der sad i hallen. Grundtvig digter om denne situation sådan:

*Tag op fra harpebunden
det lys, du længe har,
tænd det, så hvad du siger,
vi på din mund kan se.*

Først nu, da han satte sit liv ind, kunne han give oplysning til andre om livet, om dets vilkår og sandhed. Nu talte han ikke længe i mørket om de andre bedrifter, men kunne gøre det i lyset af sin egen indsats. Først nu kunne han tale et levende ord, der lyste og varmede for andre.

Han vidste godt, den gamle, at nu ville hans lys brænde ned og døden hente ham, som den henter os alle. Men han havde fået mod til at møde den, fordi han i dåben var blevet en af Jesu Kristi mænd og således havde fået del i hans opstandelse af graven. Og lyset stod længe på bordet og gav sit bidrag til, at hallen blev en smule lysere

og varmere til glæde for alle, der samledes i den. Sådan som mørket og kulden altid må vige en smule for det lys, der udgår fra et menneskeliv, der vover at tage del i historiens kamp for sandhed, kærlighed og frihed.

Som Kalevalamyterne slutter med Jesusbarnets dåb, således lader vi her den nordiske mytefortælling slutte med Nornegæsts dåb i forvisningen om, at den drøm om evig fred og varig glæde, der er de hedenske myters dybeste indhold, har fået sin opfyldelse ved Kristi opstandelse fra de døde. Det gør ikke myterne overflødige, for den, der aldrig har kendt til drømmen, vil heller aldrig få brug for dens opfyldelse. den folkelige mytefortælling er forudsætningen for, at evangeliet kan blive hørt.

*Uddrag af bogen Myter og
Prædikener af Poul Engberg*

Juleklip

Til lykke med de 60 år – skole!

Det er for mange en skelsættende alder – 60 år. Da går mange på efterløn for at nyde deres efterårsotium, men med dig, skole, er det anderledes, og det er da heller ikke ret meget af dig, der er 60 år, så du sprudler stadig, med din ungdom, af menneskebørn, der lystigt arbejder med mange gøremål. Det var også meningen fra begyndelsen.

Det begyndte i 1931 ved siden af den røde skole. Stidsholt Friskole. På en åben mark ved siden af en smal grusvej, langt ude på landet, blev i foråret bygget et par skolestuer, en lille sal og syv elevværelser. Bygningen står der endnu, men syner ikke af ret meget.

Skolens gode pedel, Andreasen, har med en sindrig indgang gjort det muligt at komme ned i dens krybekælder. For udenforstående vil den virke dunkel og mystisk som katakomberne under det gamle Rom. For folk med kendskab til skolen er den en historisk lækkerbidsken, men husk, duk hovedet, ellers vil et sammenstød med en lav jernbjælke give dig en lettere hjernerystelse med forvirring til følge.

Der er det hele. Fundamentet til skorstenen, til de ovnopvarmede skolestuer og sal. De gamle blyom-

vundne installationskabler fra 36. Fra begyndelsen var der petroleumslamper, og der var vandpumpe i gården. Her er et væld af nyere kabler – til fysiklokalet – EDB-rummet og nyinstallationer.

Her var oplagsplads for vinterens grøntsager, for borde og bænke, når mange gæster kom til skolen. Småskårede kopper og tallerkener, der måske – måske ikke – skulle bruges igen – det kom an på tiderne, for stedet prøvede op- og nedgangstider. Hist og her stikker rør frem – til udefinerlig brug, dets hensigt er glemt, ja, her er mange minder.

Jeg satte mig ved udgangen, der hvor vandværket i Sæby havde placeret måleren, da det blev nødvendigt at få vand udefra. De 60 år havde sat sine spor.

Naturligvis kan en mur ikke tale. Den gemmer sine ord, men alligevel »Læg øret ydmygt til dens rodforneden«, som Jeppe Aakjær skrev.

Det er sin sag at lægge øret til en noget småfugtig cementstensmur, for en mur kan ikke snakke, men det vidste den ikke, så derfor beretningen kort:

»Her har jeg stået i tresindstyve år. Alligevel lægges det, der tilkommer mig, andre steder, og det er dog mig, der bliver 60 år. Det var

den idé, der blev lagt i mig, der holdt, jeg husker det. »Kærlighed, tillid og glæde« – »Du er bæredygtig«, sagde man om mig, og så begyndte knopskydningen – den ene bygning efter den anden, og nu trækker mørke skyer op for mig. En arkitekt stod her og sagde »Riv det gamle her ned og plant noget flot. Den er for ringe og for dyr at vedligeholde«, stemmen dirrede. »Han véd ikke, hvad min perlerække betyder« – og væk var den.

Snakke med den, nej, selv om et trøstens ord om, at det skulle den arkitekt ikke bestemme, og vi var mange, der stod vagt om den, så ville det være bedre at finde den perlerække, som den hægede så meget om.

Det er rigtigt – skolen er vokset stor. Den røde friskole står der. Selv om børnene er væk, giver den indtryk af noget roligt og beskyttende for ungdomsskolen, der nu mere har indtryk af at ligge bagved den.

Knopskydningen af bygningerne lader sig nok ane. Skiftende stil kan godt gøre knuder, trods god vilje til at binde sammen. Det mærker man også indvendigt med to eller flere trappetrinsforskydninger i gulvplan. For de unge blev hver forskydning en udvidelse til nye virkefelter – så betyder et par trappetrin ikke så meget, det gav lys og luft.

Erindringen om den perlerække, som den gamle mur talte om, var nok værd at søge efter, så jeg

Elevmøde

gik ned i den gamle forhal for at lede. Det var stort set over det sted, hvor jeg havde siddet i krybekælderen.

For udenforstående vil de være usynlige eller noget, som bare er hængt op. For os, der har været på skolen, noget værdifuldt – »Perler«. Det er de elevbilleder, der hænger som en frise i den gamle gang og gangen fra 58.

Fra først i trediverne er der hvert år et drenge- og et pigebillede. Fra midt i halvfjerdsenerne er der et årsbillede med piger og drenge sammen – skolen blev da fællesskole med 10 måneder i stedet for 2 gange 5 måneder.

Der kan synes at være stor forskel på de første og de sidste billeder. Tager man det sidste billede fra '90 og sammenligner med de første fra trediverne, da ses det tydeligt, at et par menneskealdre

Festligt pyntet spisesal

skiller. På de ældste billeder sidder drengene i mørkt tøj – slips – håret velfriseret og med meget værdige ansigtsfolder – ligeledes pigerne i den fineste kjole og med det værdige udtryk i ansigtet. Der skal ikke afsløres unødigt. Det er unge voksne.

Anderledes er det sidste billede. Ingen omklædning – måske nogle fingre gennem håret. Der er smil og skælmeri – unge, unge mennesker, som slet ikke har lyst til at se voksne ud.

En sammenligning kan være morsom, men uden interesse for sammenhængen. Når billederne følges år for år, da sker forandringen stille og roligt som en god dansk skik.

Stærkest taler billederne ved elevmøderne, når to eller flere står ved deres årgangsbillede. Spørgsmålet »Hvor blev de af?« forekommer langt frem. Latteren over pudsige erindringer er hyppige – udbrud som »en værre skjælm«. De små billeder springer frem og bliver levende. Jo ældre holdene bliver, desto større bliver tænk-somheden – ikke fordi den lune snak ikke er der, men »er død« er ofte med, livet går hurtigt.

En oplevelse fra et af de sidste år havde jeg, da jeg under et elevmøde kom forbi et ungt par, der var »rendt« på hinanden.

Hun: Åh, jeg ser skrækkelig ud.

Han: Jeg synes, du er ganske sød.

Hun: Gør du - Et varmt øjekast.

Han: Men jeg ser noget barnlig ud.

Hun: Nej, du ligner dig selv.

Så blev spørgsmålet: Hvor bor du forresten nu? o.s.v.

Trods indbygget nysgerrighed gik jeg.

Trods billedernes forskellige udseende, er det fælles, at alle er med. Elever, lærere, børn, praktisk personale og timelærere. De er skolens liv og sjæl det år og gennem 60 år. Imellem de mange portrætter findes de fleste af skolens bestyrelse og repræsentantskab og endnu flere med stærk tilknytning, og står vi sammen for fortsat at hjælpe, kan skolen hvert år sætte et billede i frisen – i perlerækken. Da vil den gamle skolebygning glæde sig og erkende, at knopskydningerne har forstået ideen. »Kærlighed, tillid og glæde«.

Til lykke med de 60 år, skole! Grundlaget er godt til at blive 100 år på, held og lykke!

Vil mange flokkes til elevmøderne og glædes over skolens udvikling, så vil sammenholdet bekræftes.

NB: Jeg går ud af den gamle hoveddør. Da jeg igen kommer forbi den gamle bygning, hører jeg en stemme.

Hvad?

Hvordan jeg husker, du blev 60 år? Det ved du da. Min kone blev født en snes dage før din indvielse.

Jeppe

Kære skole!

Tak for følgeskabet.

Kærlig hilsen.

Grethe

Kære gamle elever,
medarbejdere, bestyrelse,
repræsentantskab og andre
gode venner ønskes en
rigtig glædelig jul
og et godt nytår
med fred og fordragelighed
i verden.

Grethe og Jeppe Buhrkall

Lidt om livet

Forfattet i GRUK af Piet Hein
Mel.: Hist hvor vejen slår en bugt.

Dette er nu livets gry.
Det er nyt, hvis du er ny.
Hvis du ængster tiden bort,
gør du livet tomt og kort.
Hvis du glæder dig ved mangt,
gør du nuet rigt og langt.
Livet er en labyrint.
Mange gange ender blindt.
Sejr vinde vil hvo vender,
hvor de blinde gange ender.

Alt det meget ingen når
gråner mange men'skers hår.
Glæd dig alt, hvad du formår,
over alt det lidt du når.
Den som tvivler på sin sag
hun er slagen før sit slag.
Vinter, sommer, høst og vår
hvad der kommer, husk det går.
Husk at smile før du sover
så går dagens surhed over.

Hvis du frygter for besvær
ka' du li'så godt la' vær.
Hvis du uden vaklen vil,
er det næsten vundet spil.
Tykke bind om tidens gang
kan man skrive dagen lang.
Hjertesuk og jubelsang
kan man ikke ta' med tang.
Husk at elske mens du tør det.
Husk at leve, mens du gør det.

Folk som ved hvad der er bedst
hænger verden som en pest.
Folk blir fler og fler og fler
men'sker laves ikke mer'.
Verdens sejr er sort og surt,
lykke er en liden urt.
Stjernerne på nattens blå
lærer men'sker at forstå.
Helbred er, hvordan man har det,
modstandskraft er, som man ta'r det.

Hvis du vidste hvad du ved,
når dit livslys er brændt ned,
så var det meget mindre drøjt,
mens det endnu brænder højt.
Vide, hvad man ikke ved
er en slags alvidenhed.
Den, Guds klarsyn falder på,
ser det store i det små.
Tæk dit tag med vid og viden
Ånd alene trodser tiden.

Hilsen Grete Østergaard

Skolen i dag

Stidsholt Ungdomsskole fyldte 3. november i år 60 år som Ungdomsskole. Der er andet steds i bladet skrevet om de første 60 år.

Hvor står skolen så i dag? Ja, det er selvfølgelig stadig en Grundtvig/Koldsk skole. Det var det grundlag, skolen blev startet på, og det må vi, der er ansat på skolen i dag, være tro over for, d.v.s. vi prøver at drive skole på Grundtvigs menneske- og kirkesyn og på Kolds skoletanker »Først oplive – dernæst oplyse«, det betyder, at vi

har morgensang med Fadervor og fortælletimer for alle elever. Vi håber, at »Strør vi frøkorn, hvor fremad vi går, vil det blomstre en dag i vort spor«.

Bygningsmæssigt er der sket meget i de 60 år. Vi har i dag en skole, der stort set er udbygget. Selvfølgelig har vi stadigvæk ønsker til fremtidigt byggeri, bl.a. nye pigeværelser og undervisningslokaler, men vi mener selv, der er en skole, der stort set opfylder de nutidige krav.

Diskussion i skolegården

Elevmæssigt er der også sket meget i de 60 år. I starten var det stort set landbobørn, der kom på skolen. I dag har vi elever fra alle samfundslag og fra hele landet, selv om ca. 80% kommer fra Nordjyllands amt. Mentalt har eleverne også forandret sig i takt med tiden og afspejler tidens samfund, hvor der er mange strømninger, som tit peger i hver sin retning. Det gør, at mange kun vil deres eget vel, man ser stort på helheden, bare man selv har det godt. En af vore opgaver på skolen er, at få eleverne til, ikke kun at se på dem selv, men tænke på, at hvis andre har det godt, har man det muligvis også selv, altså tænke mere på helheden end på sig selv. Det gælder ikke kun skolen her, men i hele samfundet.

Det er derfor også meget kedeligt, at både stat og kommune nu rent økonomisk vil sætte stop for det frie skolevalg. I år er det sådant, at der er elevforældre, der må betale ca. 25.000 kr. for et ophold på 10 måneder. Næste år vil denne pris ganske givet stige, da vi ved, at både staten vil skære ned, og flere kommuner enten lukker helt for tilskud til efterskoleelever eller skærer meget drastisk i støtten. det skal ses i lyset af, at der er flere og flere elever, der søger ind på efterskolerne, selv om det mulige elevtal på landsbasis falder. Vi håber, at vore folkevalg-

te både i stat og kommune vil leve op til vores skolelov, der skulle sikre forældrene et frit skolevalg for deres børn. En skolelov, der er enestående takket være Grundtvig og Kold, og som mange andre lande gerne vil kopiere, men som på grund af kortsigtede og uigenemtænkte spareforslag fra politikere og embedsmænd, måske snart er en saga blot.

I 60-året for Stidsholt Ungdomsskoles oprettelse må vi ikke glemme, at der i Stidsholt har været friskole siden 1904. En skole, der blev oprettet dels i protest mod en lang skolevej og dels i protest mod folkeskolen. En skole, der ganske vist startede som en protest, men i kraft af de folk, der blev ansat ved skolen, meget hurtigt udviklede sig til en Grundtvig/Koldsk skole. Det er også helt tydeligt i skoleerindringer skrevet af Evald Jensen.

Bent Østergaard

Erindringer fra Stidsholt Friskole

Evald Jensen, Ødegaard, f. 1915: Fra min Skoletid.

Når man kommer ad vejen gennem Ørtoft mod Præstbro, passerer man Stidsholt Ungdomsskole. Ud til vejen ligger forstanderboligen. Kun få tænker på, at det er den gamle eller forhenværende Stidsholt Friskole, hvor Hagbard var lærer. Her begyndte jeg i sommeren 1922 at gå i skole. Siden da er der sket mangt og meget. Set med nutidsøjne vil man kalde det for primitive forhold, men efter datiden, nærmest det modsatte. Træffer man gamle Stidsholt-elever, og vi drøfter vor skoletid, er vi alle enige om, at det var noget særligt at gå i en friskole. Alene det, at vi var dus med læreren, var ret usædvanligt på den tid. Trods det, at det kun var en lille kreds, var vi 40-50 elever, der var jo mange børn i hjemmene dengang. Vi var to klasser, lille klasse og store klasse. Om sommeren gik lille klasse i skole fem dage om ugen og store klasse én dag om ugen; om vinteren omvendt. Den gang skulle vi børn hjælpe til med det daglige arbejde, så det var mest praktisk, at de store børn var hjemme om sommeren, når der var mest travlt. den gang gik vi i skole; cykler var kun for voksne mennesker; og vi

gik næsten alle i spidsnæsedet trøsko. Drengene gik alle i korte bukser og lange, hjemmestrikkede strømper. Meget af det tøj, vi gik i, var hjemmesyet og hjemmewævet.

En skoledag begyndte altid med en morgensang. Hagbard læste trosbekendelsen og Fadervor, og vi sang en salme mere. I første time havde vi altid religionsundervisning. De to første dage i ugen det gamle testamente, midt i ugen salmevers og katekismus, og det nye testamente de to sidste dage i ugen; det var nogenlunde det samme i hele skoletiden. I de to første år vi gik i skole, brugte vi tavle og griffel; det havde jo den fordel, at hvis vi skrev forkert, tørrede vi det bare ud med en finger og rettede, og når så timen var forbi, spyttede man bare på tavlen og tørrede det hele ud. Det var ikke altid, vi havde en klud, så brugte vi hånden, og så et træk med trøjeærmet. Være var det, hvis man tabte tavlen, for så var det helt sikkert, at tavlen gik i stykker, og lige så sikkert var det, at vi fik skænd. Tavlerne var jo skolens, men grifflerne skulle vi selv betale; de kostede to øre, og det skete ret ofte, at en griffel knækkede, når den skulle spidses,

det ordnede vi i frikvarteret, uden for på trappestenen eller på soklen af huset, der var af cement. Senere lærte vi at skrive med pen og blæk. Men til regning brugte vi tavlen i hele skoletiden. – Dét tror jeg var én af grundene til, at regning ikke var for os det store nummer; havde vi haft et regnehæfte, kunne man måske have bladet tilbage og set, hvordan man gjorde det, hvis man havde glemt noget.

Det med at skrive med pen og blæk kunne også give problemer; enten skrev man for tykt eller for tyndt, og helt galt blev det, hvis man lavede klatter. Selv om vi brugte trækpapir, så var klatterne der alligevel.

I den første tid vi gik i skole, kom vi ind i dagligstuen til Margrethe Hagbard at lære at læse, indtil vi kunne læse uden at stave. I begyndelsen var det lidt mærkeligt, for hun var fynbo, og det sprog havde vi aldrig hørt før; men vi var glade for at komme derind, for der vankede altid et eller andet godt. Hun var en beskeden kvinde, der trak det store læs, som man siger. Lærerlønningen var lille; der var mange, som beundrede, hvordan hun kunne klare det daglige, for Hagbard og Margrethe var altid gæstfrie. Hun lærte pigerne syning og håndgerning. Om sommeren, når det var godt vejr, gik vi sommetider en tur i Hytten Skov. Det var for os en herlig oplevelse. Til dag-

lig var vi kun vant til at se flade marker. Her var bakker og dale, lange smalle skovveje, træer i alle størrelser, lige fra nyplantet skov til kæmpestore gran- og bøgetræer, og ikke at forglemme fiskedammen, en kunstig sø inde midt i skoven. Og så var der fuglene, de mange forskellige slags, som vi ikke var vant til at se og høre. En gang imellem, når det var godt vejr, foreslog én af os, »vi skal i skoven«; så lød det i kor: »vi skal i skoven, vi skal i skoven«; Hagbard rystede på hovedet, men det endte gerne med, vi kom af sted alligevel.

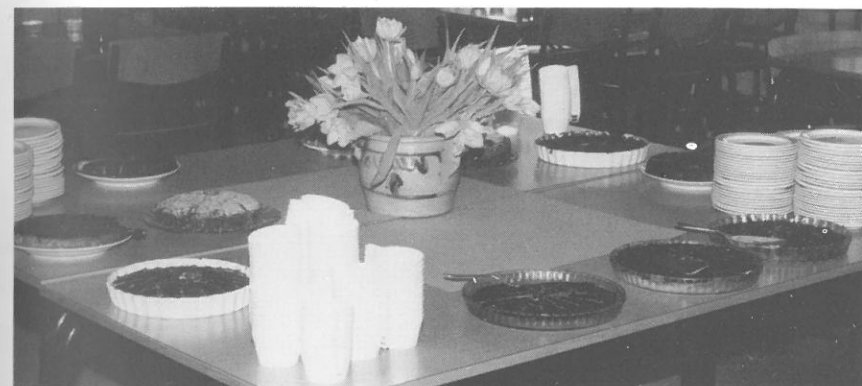
Når vi havde gået i skole i tre år, kom vi i store klasse. Det havde vi glædet os til længe, for det at være imellem de store, det var sagen. Til gengæld blev der også krævet mere af os, og vi fik flere fag. Jeg husker ikke hele timeplanen. I dansktimerne havde vi læsning, skønskrift, diktat og enkelte andre gange genfortælling og hjemmestil, og ikke at forglemme grammatik og tegnsætning. I øvrigt tror jeg, det var nogenlunde som i andre skoler. Derimod, når vi havde danmarkshistorie, bibelhistorie og geografi, noget helt andet. Dér var ikke noget med at lære et par sider udenad, og så remse op. Nej, vi fik det hele fortalt på Hagbards egen måde. Han havde en fantastisk evne til at gøre det interessant, der var ikke pro-

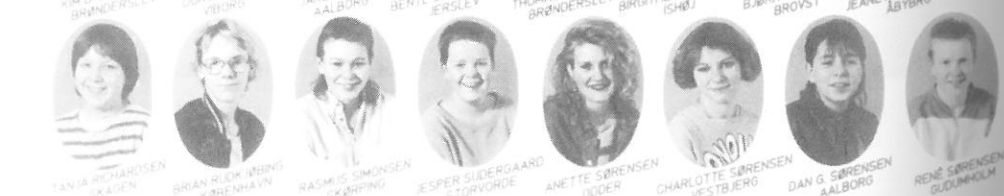
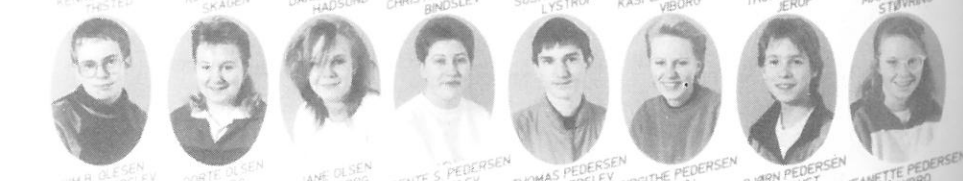
blemer med at holde ro i timen, vi kunne simpelthen ikke lade være med at lytte efter. Når Hagbard satte sig ved katederet, begyndte han gerne: »Ser I lille børn«, mens han fiskede skråsåsen op af lommen og tog sig en skrå. Så fortalte han, ind imellem træk fra det daglige liv, eller fra hans egen skoletid. Således nævnte han tit Biskop Balslevs Bibelhistorie, der for ham havde været et mareridt. Ikke alene det, de skulle lære den udenad til punkt og prikke, for ellers fik de klø, men han mente også, det var en helt forkert skildring af Bibelen. Jeg husker en gang, Hagbard blev kaldt til telefonen midt i en time. Da han kom tilbage, var han dybt forarget og fortalte, at en kone fra et indremissionsk hjem havde fortalt om et spædbarn, der var død uden at være døbt, og nu var dette barn i Helvede. Sådan var Hagbard; han

betroede os sine sorger og sine glæder. Men han kunne også skælde os ud, så det battede, og en enkelt gang vankede der en lus-sing; men der var længe imellem. Når vi havde fået historie eller geografi fortalt, så skulle vi læse på det hjemme. Næste gang blev vi hørt i det, som det hed.

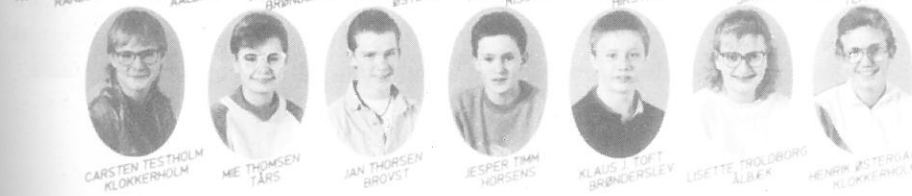
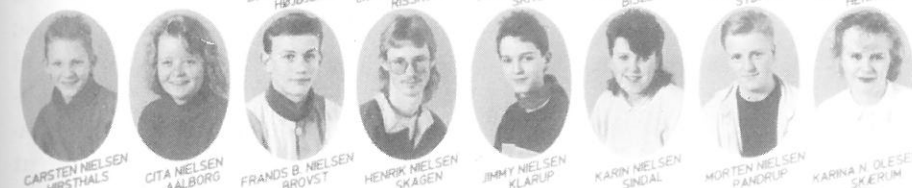
Og selvfølgelig havde vi sang og sangtimer i en friskole. Hagbard havde et almindeligt stueorgel, på det kunne han spille lidt, efter noter, og som han selv sagde: »Jeg-kan ikke synge, men jeg kan spille lidt, og så kan jeg brumme«. Når så Hagbard spillede og brummede, sang vi af hjertens lyst, og det var alt fra salmer til folkeviser og heltesange, fædrelandssange især; det lå lige som i luften, det at være dansker, var noget, vi skulle være stolte af. Vi havde kun en lille sangbog; senere fik vi Friskole-sangbogen; den svarede nogenlun-

Kagebordet står klar til afbenyttelse

STIDSHOLT UNGDOMSSKOLE 1990 - 1991

de til Højskolesangbogen i størrelse og indhold; den var vi meget glade for.

Om legepladsen kan jeg fortælle, at den lå foran skolen, kun nogle få meter bred; sammen med vejen gik det så nogenlunde; på det tidspunkt var det ikke hver dag, der kom en bil, og kom der endelig en, blev der i god tid råbt: »Der kommer en bil, der kommer en bil«, mens vi undrende så til, når den kørte forbi. Hestekøretøjer kunne vi høre på lang afstand; vognene var dengang jernbeslåede, så det gik ikke lydløst af; i det hele taget, det med trafikken, det spekulerede vi aldrig på.

Vi legede ofte sammen piger og drenge, men når vi legede røvere og soldater, kunne pigerne jo ikke være med; men i det hele taget legede vi godt sammen. Selvfølgelig drillede vi hinanden, og der var optræk til næsestyvere, men slagsmål på legepladsen var ikke tilladt. Derfor lød det tit således: »Do ka vent, te vi ska hjem, så ska do få så og så mænne tæsk«, men det blev som regel kun til tomme trusler.

Gymnastik og idræt var der ikke noget, der hed. Vi spillede langbold, men det havde ikke meget med sport at gøre, det var nærmest en leg. Pigerne spillede bold op ad husmuren; de kunne spille med op til fire bolde på en gang; dér kunne vi drenge slet ikke være med; hvis

vi prøvede, blev vi køligt afvist.

I den sidste time læste Hagbard altid en historie. I lille klasse var det gerne eventyr og børnefortællinger, men i store klasse var det mere lødige historier, Ingemanns romaner, Gøngehøvdingen, Onkel Toms Hytte, Oliver Twist, bøger, som nok kunne give stof til eftertanke. Ind imellem fik vi også indianer- og sørøverromaner og mange andre. Der var jo nogen, som mente, det ikke havde noget med skolegang at gøre. Jeg vil ikke helt give dem medhold. Det var med til at skabe den hyggelige atmosfære, som nu en gang var i skolen; historiebøgerne gav os et billede af fortiden, selv om det ikke var helt sandfærdigt, så alligevel en skildring af, hvordan de levede. Og ikke det alene; det kunne også give os lyst til selv at læse en bog. Hvis det skete, at nogen lavede halloj i historietimen, så blev bogen lukket med et smæld, og så lød kommandoen: »Hen at regne«; det var ikke uden vemod, men vi prøvede aldrig at protestere. Vedkommende, der havde lavet balladen, havde altid travlt med at komme hjem, og helst langt foran vi andre. Dagen sluttede altid med en aftensang. Inden vi gik hjem, gik vi altid hen til Hagbard og gav hånd til farvel.

Hermed har jeg forsøgt at fortælle, hvorfor det var noget særligt at gå i Stidsholt Friskole.

Årets gang

Så er der atter gået et år. Det er ikke så lang tid siden, at I, holdet 1990/91 sad i hallen første dag ved siden af mor. I så meget fromme ud, sikken en ro, men det forandrede sig nu heldigvis da. Det blev så et år på godt og ondt. Heldigvis mest godt. Hvad oplevede vi så?

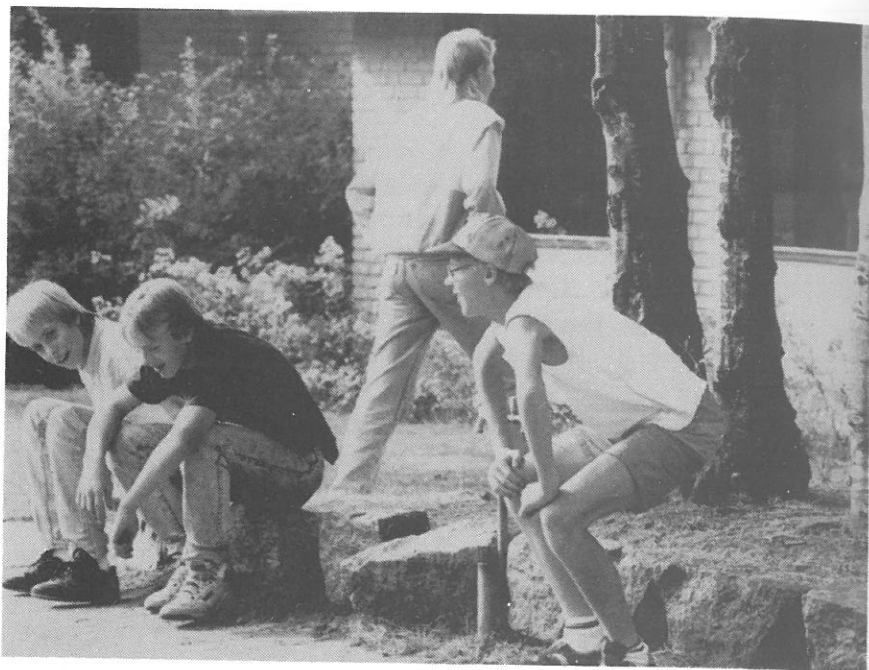
Ja, først og fremmest det gode kammeratskab, alle de sjove timer i fritiden og skolen på en helt an-

den måde, end I var vant til. Jeg vil trække nogle enkelte ting frem, I husker naturligvis mange flere, også noget, som jeg ikke havde min næse i.

Allerede i august startede Lars og Ejvind med et spændende arrangement. I september var Ingstrup på besøg. Det var en god aften, vi kæmpede på livet løs. Bedst var det altid bagefter, når snakken

Musik skal der til

Så ringer klokken...

går, og der er gang i diskoteket. I efteråret var der ligeledes musik »Ålborg rytmik«. Forresten husker jeg en aften på vagt, at jeg pludselig hørte »Stidsholt Nærradio«. Det kom godtnok bag på mig. Der var også opvisning af et judo-hold fra Sæby. En lang weekend var der knallertkursus. Desuden en masse sportsarrangementer, dem hører I nærmere om andet steds. Kan I huske Sten Riisager og trafiksikkerhed?

December måned er altid spændende. Vi sov længe – julesange i gymnastiksalen – I sang godt med, skal jeg love for. Bad taste

party, jo, I var meget ømme. Vi klippede og klistrede, og den 11.12. havde I købt så meget slik i boden, at der var overskud til en biograftur, »Springflod«.

Efter jul kom Klaus Pedersen, bordtennismester, da jeg ikke var iført det rette sportstøj, måtte jeg se mig slået. Det var der også andre, der måtte. Besøget af Hanne, HIV-smittet, gav os noget at tænke på. Heldigvis fik vi senere besked om, at hendes lille pige ikke har sygdommen. Den sidste del af skoleåret går meget hurtigt. Der er erhvervspraktik, besøg i Frederikshavn o.s.v. Til påske lavede vi

flagstænger og påskepynt, handelen gik over al forventning. Den 12. marts havde vi lettiske lærere på besøg, skønt det kneb med at forstå deres sprog, fik vi en god indsigt i forholdene derovre. Turen til Sønderjylland gik godt, vi så og oplevede meget dernede. I maj var der elevdag med »Henrys Rockband«, alle tekster og melodier skrevet af vore egne folk.

Et skoleår gik, vi sluttede som sædvanlig af i Fårup Sommerland, derefter hjem til Kirstens dejlige afskedsmiddag.

Aftenen – natten – sangen – afskeden, det er svært, og det koster tårer.

Tak til jer alle for et godt skoleår, kik ind, når I kommer forbi.

Christa

Æg kan også pynte!

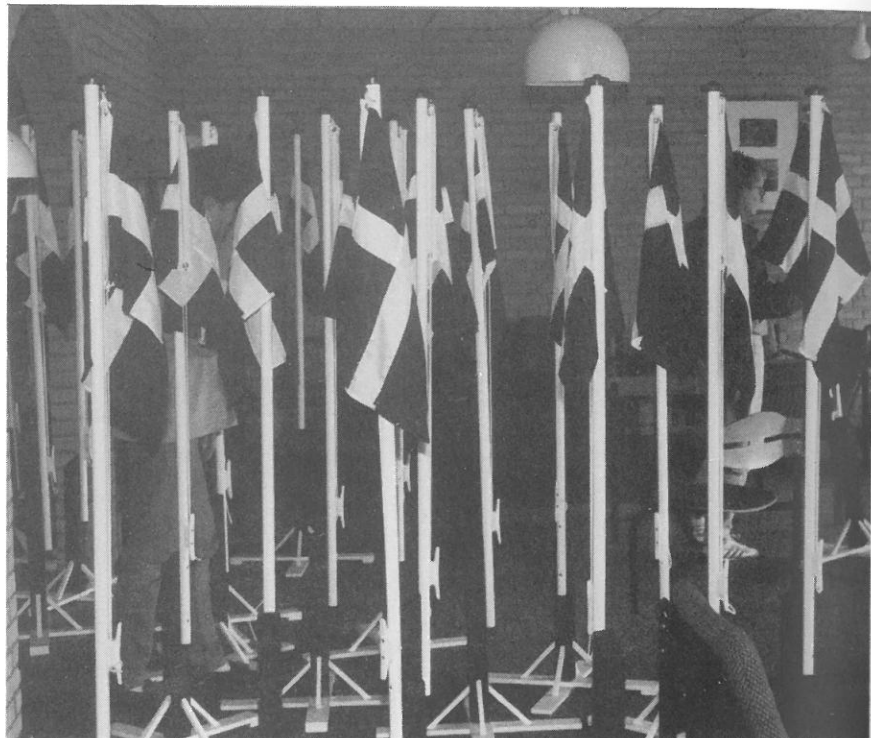
Det kan ikke ske igen, ikke i Danmark

I de sidste måneder har nynazistiske grupper udviklet sig med foruroligende hastighed i Tyskland, kun kort tid efter genforeningen af de to Tysklande.

Men tendenserne hertil har spiret længe, ikke kun der, men også i Frankrig, Italien og Belgien har vi kunnet følge en stigende højre-

drejning. Ved valg i disse lande styrkedes politiske partier, som er tydeligt fascistisk orienterede. Selv i EF-parlamentet sidder der valgte medlemmer, som åbenlyst erklærer sig som nynazister eller som fascistisk orienterede. Men også i den almindelige befolkning har der været fingerpeg om denne

Stolt vifter Dannebrog

udvikling.

Publikationer, som hylder nazistiske tanker og holdninger, dukker op sammen med videospil, hvori russere skydes og jøder gasses, uden at ophavsstedet for disse ting kan findes frem til. Bølleop-tøjer under fodboldkampe har givet fascistiske grupper muligheden for at gøre sig bemærket, og ikke mindst det stigende had mod svage grupper i samfundet, så som de arbejdsløse, de homoseksuelle, indvandrere, giver disse tendenser grobund. Når problemer for den enkelte i samfundet opstår, så som økonomisk tilbagegang og arbejdsløshed, når krisen kradser, er det nemt at udnytte den almene utilfredshed til at benytte en svag gruppe som syndebuk for denne udvikling.

Her opstår der for den enkelte, som ikke ønsker en fortsat udvikling i denne retning, en forpligtelse til at nedbryde fordomme, som vi støder på i dagligdagen.

For også her i Danmark er den lille spire til stede. Fordomme som »arbejdssky arbejdsløse«, »farlige muslimer«, »lugtende indvandre-re«, og »fulde svenskere« støder man på i dagligdagen og glemmer, hvor diskriminerende disse udtalelser er.

Under vores lejrskoleophold i Sønderjylland besøgte vi bl.a. Frølevlejren ved Padborg, hvor jeg overværede et lysbilledfore-

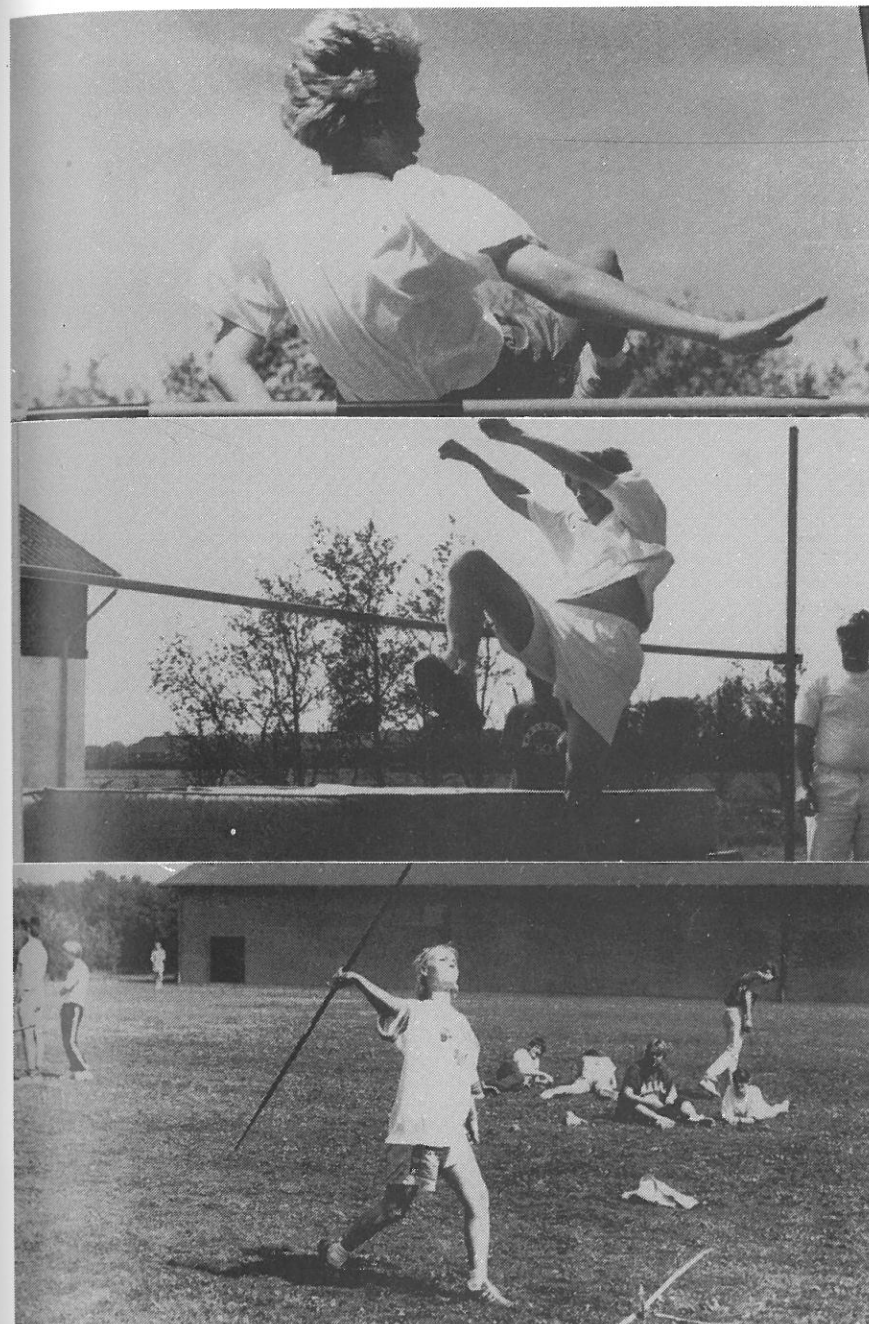
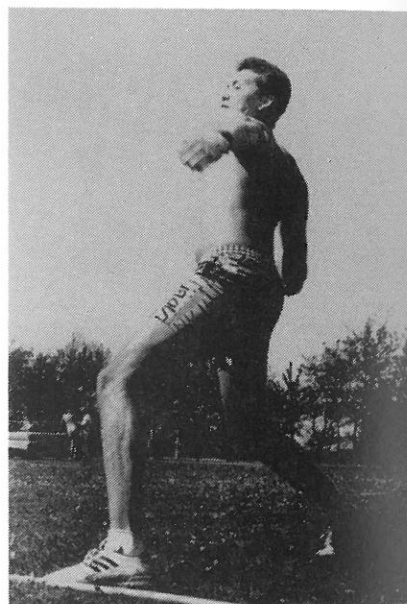
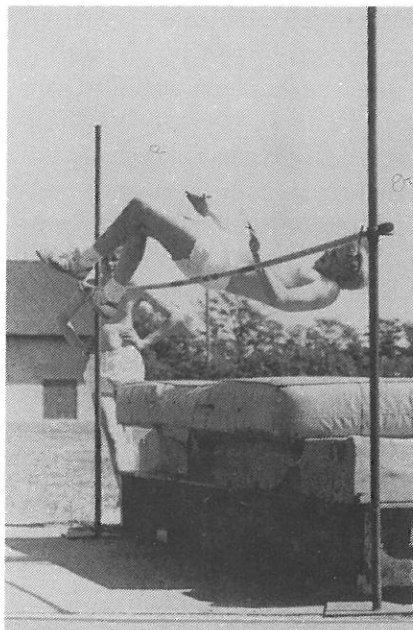
drag om lejrlivet under besættelsen. Jeg var imponeret og betaget af foredragsholderen, en ældre, sønderjydske dame, som selv havde oplevet dagligdagen i lejren.

Hendes levende og varme beretning gjorde indtryk, men især hendes afsluttende opfordring til os alle, brændte sig fast hos mig. Hun forklarede, at hun holdt disse foredrag for at kunne skabe årvågenhed overfor nazismen. Det var ikke tyskerne, men tyske nazister, som var årsag til alle disse uhyrligheder, og denne nazisme lurte overalt og søgte grobund i mennesket, uanset nationalitet og andet tilhørsforhold. Kun kærligheden til og forståelsen af mennesket, uanset nationalitet, race eller tro kan ødelægge denne grobund, hvorimod fordomme og ukendskab fremmer nazistiske tiltag.

Jeg tror, at tiden er inde til at handle efter denne kvindes opfordring.

Ellen Brodersen

Glimt
fra en
idrætsdag

Sport i billeder

Opvarmning

*Nordjysk mesterskab
i inddefodbold på Mors*

På vej hjem!

VGU-stævne i volleyball:

2 vindende hold

Meddelelser 1992

ELEVMOØDET

afholdes søndag den 17. maj kl. 14,00.

Reservér venligst dagen i god tid og kom til Stidsholt. Det er mere festligt, når vi er mange. Se avisernes annoncer i god tid. I er velkommen til at tage jeres forældre eller ægtefælle og børn med.

Jubilæumsholdene:

Elever fra 1981-82 (10 år)

Elever fra 1666-67 (25 år)

Elever fra sommeren 1961-62 og vinteren 1962 (30 år)

Elever fra sommeren 1956-57 og vinteren 1957 (35 år)

Elever fra sommeren 1951-52 og vinteren 1952 (40 år)

Elever fra sommeren 1946-47 og vinteren 1947 (45 år)

Elever fra sommeren 1941-42 og vinteren 1942 (50 år)

Elever fra sommeren 1936-37 og vinteren 1937 (55 år)

Elever fra sommeren 1931-32 og vinteren 1932 (60 år)

indbydes på elevmødedagen med eller uden ægtefælle til jubilæumssammenkomst med middag kl. 11. Send venligst et kort med indmeldelse en uge før til os.

Prøv at finde frem til gamle kammeraters adresse og gør dem opmærksom på festen.

ADRESSEÆNDRINGER

bedes sendt til kass. Orla Jensen, Aalborgvej 229, 9300 Sæby 98 46 83 40

ELEVFORENINGENS BESTYRELSE

Knud V. Andersen, H. C. Andersensvej 5, 9000 Aalborg, fmd. 98 12 14 43

Ejnar Frendrup, Vestergade 46, 9400 Nørresundby, næstfmd. 98 17 02 31

Orla Jensen, Aalborgvej 229, Syvsten, 9300 Sæby, kasserer 98 46 83 40

Jørgen Holm Jensen, Aalborgvej 229, Syvsten, 9300 Sæby . 98 46 79 06

Jack Schlippe-Steffensen, Lantmannavägen 22,

S 46160 Trollhättan 009 46 52 02 68 80

Fatima Lise Egeborg, Smedevej 8, 9300 Dronninglund, sekr. 98 86 73 45

Anette Simonsen, Årestrupvej 26, 9000 Aalborg 98 13 29 04

SKOLENS BESTYRELSE

Ejnar Frendrup, Vestergade 46, 9400 Nørresundby, fmd. . . 98 17 02 31

Verner Andersen, Skolebakken 1, 9870 Sindal, næstfmd. . . 98 47 30 36

Anders Peter Jensen, Lillehedenvej 50, 9850 Hirtshals . . . 98 94 38 49

Lis Sohnemann, Gravsholtvej 10, Langholt, 9320 Vodskov . 98 25 71 49

Jørgen Troldborg, Råbjergvej 220, 9982 Aalbæk 98 48 80 64

Niels Rafn Højen, Hunetorpvej 6, Hune, 9492 Blokhus . . . 98 24 98 16

Knud Andersen, H. C. Andersensvej 5, 9000 Aalborg 98 12 14 43

(Elevforeningens formand).

TELEFONNUMRE

Skolens telefon 98 46 80 33 og 98 46 81 03

Elevtelefon 98 46 80 72

Grete og Bent Østergaard 98 46 81 98

Grethe og Jeppe Buhrkall, Solsbækvej 98, 9300 Sæby . . . 98 46 73 52

Der klippes julepynt

Elevfortegnelse 1990/91

Anders M. Andersen, Mosevej 98, Blæsbjerg 9870 Sindal
Gitte E. Andersen, Fyrrevænget 3, 9850 Hirtshals
Lisbeth Andersen, Margretheparken 36 st.th., 9850 Hirtshals;
Peter M. Andersen, Tuenvej 450, Bollehede, 9870 Sindal
Lotte Bach, Sandholt 11, 9560 Hadsund
Erik S. Berthelsen, G. Århusvej 278 C, 8800 Viborg
Morten Beyer, Jernaldervænget 44, 8220 Brabrand
Bo S. Christensen, Søråvej 8, Agersted 9330 Dronninglund
Jette M. Christensen, Rydalvej 55, 9900 Frederikshavn
Thomas K. Christensen, Sneppevej 40, 9270 Klarup
Henrik Christiansen, Rævdalsvej 8, 9330 Dronninglund
Valdemar Clausen, Enghaverne 40, 8800 Viborg
Betina Derosche, Agervej 102, Rakkeby 9800 Hjørring
Lars P. Egede, Strandskadevej 25, 8250 Egå
Lars Frandsen, Kærløbervej 3, 9270 Klarup
Lars Frandsen, Koktvedvej 69 st.th., 9900 Frederikshavn
Ann-Christina Gjerstrup, Grønnedalen 12 B 2.tv., 7100 Vejle
Anja Mia S. Hansen, Skolegade 10, 7100 Vejle
Dann Egede Hansen, Amaliegade 6, 9900 Frederikshavn
Kim W. Hansen, Tornhøjparken 111, 9220 Aalborg Øst
Mikael Henriksen, Ejstrupvej 14, 9575 Terndrup
Rico Hougaard, Vestervangsvej 31, 8800 Viborg
Karina Hvidtfeldt, Bjerrelund 44, 2660 Brøndby Strand
Pia Hvidtfeldt, Bjerrelund 44, 2660 Brøndby Strand
Michael Håber Christensen, Kvisselvej 24, 9981 Jerup
Anna-Grethe Ihrfors-Jensen, Sigsgårdsvej 21, 9293 Kongerslev
Lene Jacobsen, Eriksgade 9, 9700 Brønderslev
Anita Bech Jensen, Lokesvej 19, 9700 Brønderslev
Anitta K. S. Jensen, Borrisholtvej 128, Astrup 9800 Hjørring
Helle Jensen, Borgergade 31, 4360 Kr. Eskildstrup
Jesper Jensen, Kirkebakken 4, 9270 Klarup
Lars S. Jensen, Holtevej 8, Sulsted 9380 Vestbjerg
Lise Krohn Jensen, Stærevej 8, Tranum 9460 Brovst
Tom Chr. Jensen, Birkedalsvej 34, Elling 9900 Frederikshavn
Mette Jeppesen, Elmevej 4, 9440 Åbybro
Jesper Jonassen, Tommesensvej 5C, 8450 Hammel
Peter Juul, Jyllandsgade 48, Haverslev 9510 Arden
Bjarne Karlson, Kalkærparken 166, 8270 Højbjerg
Lisette Kehlet, Vejlbysgade 30 A, 8240 Risskov
Ann Kristensen, Frederiksdalsallé 28 B II, 7800 Skive

Palle Larsen, Præstevangen 8, Bislev 9240 Nibe
Anders Lassen, Kirke Hørupvej 18, 6470 Sydals
Mette Linneberg, Valdemarsvej 159, 7400 Herning
Kenneth Madsen, Parkvej 35, Vest Vildsund 7700 Thisted
Kim Madsen, Sønderklit 65, 9990 Skagen
Daniel Malthe, Strandkæret 21, Visborg 9560 Hadsund
Christina Mogensen, Søttrupvej 6, 9881 Bindslev
Susan Mogensen, Elstedhøj 39 III tv., 8520 Lystrup
Kasper Møllenberg, Fallevvej 26, Finderup 8800 Viborg
Thomas Møller, Gyvelvej 4, 9981 Jerup
Martin Mørck, Hobrovej 52 K, 9530 Støvring
Cita B. Nielsen, Jyttevej 44, 9000 Aalborg
Frands B. Nielsen, Nr. Økseengvej 71, 9460 Brovst
Henrik Nielsen, Ndr. Mosevej 41, 9990 Skagen
Jimmy S. Nielsen, Rypevej 5, 9270 Klarup
Karin Nielsen, Sjællandsgade 1 B, 9870 Sindal
Morten Nielsen, Skjødsholmsvej 66, 9490 Pandrup
Karina Nygaard Olesen, Borgervej 7, Skærum, 9900 Frederikshavn
Kim Bundgaard Olesen, Stevnsgade 5, 9700 Brønderslev
Dorte Olsen, Erantisvej 10 II tv., 8800 Viborg
Jane Olsen, Rughaven 41 II tv., 9000 Aalborg
Bente Stockholm Pedersen, Mimosevej 3, Sterup 9740 Jerslev
Birgithe Pedersen, Ågården 72 st.tv., 2635 Ishøj
Jeanette Pedersen, Toftegårdsvej 19, 9440 Åbybro
Morten E. Pedersen, ved Byskellet 29 II th., 8900 Randers
Thomas R. Pedersen, Assenbækvej 45, 9700 Brønderslev
Vivi Pedersen, Lærkevej 26, 9982 Aalbæk
Jan Geisler Petersen, Mysundevej 5, 9700 Brønderslev
Lone Petersen, Møldrupvej 1 A, Yding 8752 Østbirk
Pernille Petersen, Vejlbys Tofte 204, 8240 Risskov
Dorthe Poder, Ringvejen 84, 9850 Hirtshals
Jacob Purup, Heimdalsvej 16, 9870 Sindal
Anita Rasmussen, Hadsundvej 37, 9575 Terndrup
Tanja Richardsen, Hakon Børresensvej 30, 9990 Skagen
Rasmus Simonsen, Brøndumvej 39, 9520 Skørping
Jesper Sudergård, Astavej 14, 9280 Storvorde
Annette Sørensen, Østerallé 20, Hou 8300 Odder
Dan G. Sørensen, Fr. Nansensvej 19, 9210 Aalborg SØ
René Sørensen, Kildevænget 18, 9280 Storvorde
Carsten L. Testholm, Østermarksvej 16, 9320 Hjørring
Mie Thomsen, Stendalvej 525, 9830 Tårs
Jan Thorsen, Hovengen 31, 9460 Brovst
Jesper Timm, Pebringsvej 23, 8700 Horsens
Klaus Jørgen Toft, Knudsgade 115 II th., 9700 Brønderslev
Lisette Trolldborg, Råbjergvej 220, 9982 Ålbæk
Henrik Østergård, Hellevadvej 12, Klokkeholm 9320 Hjørring

STIDSHOLT UNGDOMSSKOLES ELEVFORENING

REGNSKAB

for året 1. maj 1990 – 30. april 1991

INDTÆGTER

Beholdning pr. 1. maj 1990	2.532,92
Renter	121,16
Ind for årsskrifter	8.670,00
Tilskud fra Stidsholt Ungdomsskole	7.448,25
Indtægter i alt	<u>18.772,33</u>

UDGIFTER

Lån (Orla)	583,32
Gaver	100,00
Årsskrifter (417 stk)	13.448,25
Porto	2.873,00
Kontorudgifter	2.873,00
Udgifter i alt	17.446,57
Beholdning pr. 30 april 1991	1.325,76
Balance	<u>18.772,33</u>

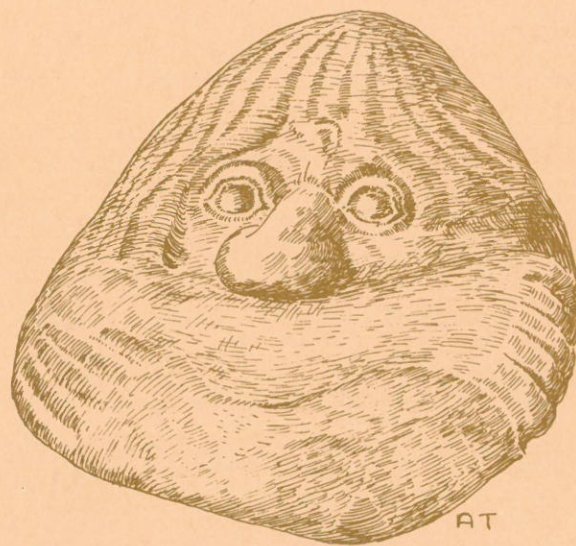
Beholdning pr. 30. april fordeler sig således:

Kontant kassebeholdning	1,65
Sparekassen combi-konto	1.013,35
Sparekassebog	1,80,30,
Giro	130,46
I alt	<u>1.325,76</u>

Regnskab revideret uden bemærkninger.

Lyngså den 6. maj 1991

Jørgen Farum
Gerda Osterland Rasmussen

AT